

UCHWAŁA

Dnia 18 lipca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dawid Miąsik (przewodniczący)

SSN Józef Iwulski

SSN Maciej Pacuda (sprawozdawca)

Protokolant Grażyna Grabowska

w sprawie z odwołania W.R. z udziałem następcy prawnego G.R.
od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Bydgoszczy
o prawo do deputatu węglowego w formie ekwiwalentu pieniężnego,
po rozpoznaniu na rozprawie w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w dniu 18 lipca 2023 r.,
zagadnienia prawnego przekazanego postanowieniem Sądu Apelacyjnego
w Gdańsku z dnia 27 października 2021 r., sygn. akt III AUa 1740/21,

Czy pobieranie emerytury z art. 24 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (j.t. Dz. U. z 2021 r., poz. 291) wyłącza możliwość nabycia przez byłego pracownika kolejowego prawa do deputatu węglowego w formie ekwiwalentu pieniężnego, o którym mowa w art. 74 ustawy z dnia 8 września 2000 r. o komercjalizacji, restrukturyzacji i prywatyzacji przedsiębiorstwa państwowego "Polskie Koleje Państwowe" (j.t. z 2021 r., poz. 146) z uwagi na okoliczność, że przesłanką ustalenia prawa do tej emerytury jest wyłącznie osiągnięcie przez ubezpieczonego wieku emerytalnego?

podjął uchwałę:

Osobie pobierającej emeryturę z art. 24 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz. U. z 2023 r., poz. 1251) nie przysługuje prawo do deputatu węglowego w formie ekwiwalentu pieniężnego, o którym mowa w art. 74 ustawy z dnia 8 września 2000 r. o komercjalizacji, restrukturyzacji i prywatyzacji

przedsiębiorstwa państwowego "Polskie Koleje Państwowe"
(jednolity tekst: Dz. U. z 2021 r., poz. 146).

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gdańsku postanowieniem z dnia 27 października 2021 r. przedstawił Sądowi Najwyższemu do rozstrzygnięcia następujące zagadnienie prawne:

„Czy pobieranie emerytury z art. 24 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (j.t. Dz. U. z 2021 r., poz. 291) wyłącza możliwość nabycia przez byłego pracownika kolejowego prawa do deputatu węglowego w formie ekwiwalentu pieniężnego, o którym mowa w art. 74 ustawy z dnia 8 września 2000 r. o komercjalizacji, restrukturyzacji i prywatyzacji przedsiębiorstwa państwowego „Polskie Koleje Państwowe” (j.t. z 2021 r., poz. 146) z uwagi na okoliczność, że przesłanką ustalenia prawa do tej emerytury jest wyłącznie osiągnięcie przez ubezpieczonego wieku emerytalnego?”

Sąd Apelacyjny wyjaśnił, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Bydgoszczy decyzją z dnia 12 kwietnia 2021 r. odmówił przyznania ubezpieczonej W.R. prawa do deputatu węglowego, przyjmując, że zgodnie z art. 74 ustawy o komercjalizacji, restrukturyzacji i prywatyzacji przedsiębiorstwa państwowego „Polskie Koleje Państwowe” nie spełnia ona koniecznych wymogów do przyznania tego prawa, a mianowicie nie pracowała na kolei bezpośrednio przed przejściem na emeryturę.

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Bydgoszczy wyrokiem z dnia 22 lipca 2021 r., wydanym na skutek odwołania wniesionego przez ubezpieczoną od tej decyzji, zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał ubezpieczonej prawo do deputatu węglowego począwszy od dnia 10 marca 2021 r.

Sąd Okręgowy ustalił, że ubezpieczona, urodzona w dniu (...)1961 r., nabyła prawo do emerytury decyzją z dnia 26 lutego 2021 r., wydaną na podstawie art. 24 i 25 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (dalej jako ustawa emerytalna). Ze znajdującego się w

aktach ZUS zaświadczenia z dnia 8 lutego 2016 r. wynikało, że ubezpieczona była zatrudniona od dnia 15 marca 1982 r. do dnia 31 października 2013 r. na pełnym etacie na kolei, a jej pracodawcą były P. Spółka z o.o. [...] Zakład P. w B. W okresie zatrudnienia ubezpieczona była uprawniona do deputatu węglowego w pełnej wysokości wynoszącej 3,6 tony węgla i otrzymywała ekwiwalent pieniężny wypłacany w ratach miesięcznych łącznie z wynagrodzeniem.

Uwzględniając tak ustalony stan faktyczny sprawy, Sąd pierwszej instancji za nietrafne uznał stanowisko organu rentowego, podkreślając, że z orzecznictwa Sądu Najwyższego i sądów powszechnych wynika spójnie, że art. 74 nie odnosi się jedynie do byłych pracowników ostatnio zatrudnionych na kolei, ale do wszystkich byłych pracowników kolejowych, którzy jako emeryci lub renciści uzyskali to uprawnienie w oparciu o zatrudnienie na kolei. Jednocześnie przepis ten nie wymaga, aby świadczenie to było wyłącznie pochodną zatrudnienia na kolei.

Mając na uwadze powyższe. Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że ubezpieczonej przysługuje prawo do deputatu węglowego w formie ekwiwalentu pieniężnego, w związku z czym zmienił zaskarżoną decyzję ZUS na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c.

Rozpoznając apelację wniesioną przez organ rentowy od wyroku Sądu pierwszej instancji, Sąd Apelacyjny w pierwszej kolejności zwrócił uwagę, że nie budzi wątpliwości kwestia, na której skupił się Sąd Okręgowy, a mianowicie, że art. 74 ustawy z dnia 8 września 2000 r. o komercjalizacji, restrukturyzacji i prywatyzacji przedsiębiorstwa państwowego „Polskie Koleje Państwowe” (dalej jako ustawa z dnia 8 września 2000 r.) nie wymaga, aby przyznana emerytura była pochodną pracy na kolei wykonywanej bezpośrednio przed przyznaniem prawa do świadczenia. Pogląd ten jest już bowiem w orzecznictwie ugruntowany i nie budzi kontrowersji.

Uwadze Sądu pierwszej instancji uszło natomiast, że art. 74 ust. 1 ustawy z dnia 8 września 2000 r. musi być odczytywany łącznie z art. 74 ust. 4 tej ustawy. Przepis ten stanowi zaś, że: „Prawo do deputatu węglowego nie przysługuje jednak emerytowi lub renciście, jeżeli nie przysługiwało mu w okresie zatrudnienia, z tytułu którego powstało prawo do emerytury lub renty”.

O ile przy tym pierwszy z elementów normy prawnej wynikającej z omawianego przepisu jest jednoznaczny i oznacza, że jeśli prawo do deputatu węglowego nie przysługiwało emerytowi lub renciście (byłemu pracownikowi kolejowemu - art. 74 ust. 1) w okresie zatrudnienia, to nie ma możliwości ustalenia go także na podstawie art. 74 ust. 4 powołanej ustawy, o tyle wątpliwości interpretacyjne może budzić, jak dekodować użyte w tym przepisie sformułowanie „zatrudnienie, z tytułu którego powstało prawo do emerytury lub renty”. Jeden kierunek wykładni zakłada bowiem, że prawo do ekwiwalentu pieniężnego za deputat węglowy przysługuje byłym pracownikom kolejowym, którzy emeryturę lub rentę nabyli na podstawie zatrudnienia na kolei, to jest jedną z ustawowych przesłanek ustalenia tego prawa była właśnie praca na kolei. Według drugiego poglądu, wystarczający jest natomiast związek pomiędzy świadczeniem emerytalno-rentowym a zatrudnieniem kolejowym, polegający na tym, że podstawa wymiaru świadczenia zostaje ustalona w oparciu o okres zatrudnienia na kolei.

Mając to na uwadze, Sąd Apelacyjny powziął wątpliwość, czy nabycie prawa do emerytury na podstawie art. 24 ustawy emerytalnej, to jest w związku z osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego, wyłącza możliwość ustalenia prawa do deputatu węglowego w formie ekwiwalentu pieniężnego, skoro prawo do tej emerytury jest uwarunkowane wyłącznie osiągnięciem wieku emerytalnego. Innymi słowy ani ogólny staż ubezpieczeniowy, ani staż zatrudnienia na kolei nie mają żadnego wpływu na możliwość ustalenia przedmiotowego prawa.

Sąd drugiej instancji zauważył, że jak wynika z analizy orzecznictwa sądów apelacyjnych, co do zasady przyjmuje się, że prawo do deputatu węglowego przysługuje byłym pracownikom kolejowym, którzy na podstawie tego właśnie zatrudnienia uzyskali emeryturę lub rentę. Istotne jest zatem ustalenie, czy przyznane świadczenie emerytalne zostało ustalone na podstawie zatrudnienia kolejowego i wówczas prawo do deputatu przysługuje. Sąd Apelacyjny w Lublinie w wyroku z dnia 10 lutego 2021 r., III AUa 963/20 (LEX nr 3157535) - w stanie faktycznym, który dotyczył ubezpieczonego pobierającego emeryturę pomostową z tytułu pracy w szczególnych warunkach na kolei - zwrócił zaś uwagę, że art. 74 ust. 1 ustawy z dnia 8 września 2000 r. jako podstawę prawną przyznania świadczeń emerytalnych dla byłego pracownika kolei wskazuje ustawę o

zaopatrzeniu emerytalnym pracowników kolei, ustawę z 12 czerwca 1975 r. o świadczeniach z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych oraz przepisów ustawy emerytalnej. Właściwa interpretacja tego przepisu pozwala więc na twierdzenie, że prawo do ekwiwalentu pieniężnego za deputat węglowy przysługiwać będzie również byłemu pracownikowi kolejowemu (uprawnionemu do ekwiwalentu w okresie zatrudnienia - ust. 4), który prawo do świadczenia emerytalnego lub rentowego uzyska na podstawie aktów prawnych wydanych po dacie wejścia w życie ustawy z dnia 8 września 2000 r., jednak warunkiem jest, by przyznanie tego świadczenia nastąpiło na podstawie zatrudnienia na kolei. Dotyczyć to będzie przyznania świadczenia renciście na podstawie, np. ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych z 2002 r., chociaż ten akt prawny nie jest wymieniony w art. 74 ust. 1 ustawy z dnia 8 września 2000 r., jak również emeryta uzyskującego świadczenie na innych późniejszych podstawach prawnych. Istotne jest bowiem, czy rentę lub emeryturę przyznano na podstawie zatrudnienia kolejowego. W sprawie rozpoznawanej przez Sąd Apelacyjny w Lublinie nie było przy tym sporne, że ubezpieczony był zatrudniony na kolei w okresie od dnia 10 listopada 1976 r. do dnia 31 lipca 1992 r., a więc przez ponad 15 lat, do końca zatrudnienia miał prawo do ekwiwalentu za deputat węglowy i z tytułu tego zatrudnienia uzyskał prawo do emerytury pomostowej. Zatrudnienie ubezpieczonego ponad okres 15 lat na kolei warunkowało prawo do uzyskania prawa do emerytury pomostowej. Wobec tego sąd ustalił ubezpieczonemu prawo do deputatu węglowego jako byłemu pracownikowi kolejowemu, który na podstawie właśnie tego zatrudnienia uzyskał emeryturę pomostową.

Sąd pytający zwrócił również uwagę na uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2011 r., I UZP 4/10 (LEX nr 672708), w której wyjaśniono, że prawo do ekwiwalentu pieniężnego z tytułu deputatu węglowego wypłacanego wraz z emeryturą kolejową nie przysługuje w razie ponownego zatrudnienia w PKP. W uzasadnieniu tej uchwały Sąd Najwyższy podkreślił, że art. 74 ust. 1 ustawy z dnia 8 września 2000 r. stanowi o przysługiwaniu prawa do deputatu (ekwiwalentu) „byłemu pracownikowi”, a nie „emerytowi”. Tak więc podział uprawnionych na pracowników i byłych pracowników oznacza, że można być albo pracownikiem, albo

byłym pracownikiem. Inaczej rzecz ujmując, nie można należeć do obu grup równocześnie. „Byłym pracownikiem” pobierającym emeryturę jest zatem tylko ten emeryt, który nie jest jednocześnie pracownikiem. Wynika też z tego, że podjęcie pracowniczego zatrudnienia w PKP SA oznacza brak ustawowej przesłanki prawa do deputatu. W tej sytuacji prawo to ustaje. Natomiast pracownik ten nabywa prawo do deputatu z układu zbiorowego pracy.

Również Sąd Apelacyjny we Wrocławiu w wyroku z dnia 7 marca 2012 r., III AUa 1699/11 (LEX nr 1238743) stanął na stanowisku, zgodnie z którym prawo do deputatu węglowego przysługuje byłym pracownikom kolejowym, którzy na podstawie właśnie tego zatrudnienia nabyli emeryturę lub rentę. Nabycie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w oparciu o zatrudnienie wykonywane poza koleją wyklucza zaś skuteczne przyznanie prawa do deputatu węglowego. Nie zmienia tego wcześniejsze wykonywanie pracy na kolei czy też pobieranie renty kolejowej, gdyż jak wynika z art. 74 ust. 11 ustawy z 2000 r. wraz z ustaniem zatrudnienia na kolei czy też ustaniem prawa do renty kolejowej ustaje prawo do deputatu węglowego. Zatem istotne jest ustalenie, czy renta przyznana na podstawie przepisów ustawy emerytalnej została ustalona w związku z zatrudnieniem kolejowym i wówczas prawo do deputatu węglowego przysługuje, czy też zatrudnieniem poza koleją, co uniemożliwia nabycie prawa do tego świadczenia. Dla ustalenia prawa do ekwiwalentu za deputat węglowy istotne jest, czy zatrudnienie, na podstawie którego ustalono prawo do renty, uprawniało do deputatu węglowego, a nie sam tytuł nabycia świadczenia rentowego. Analogicznie wypowiedział się również Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 17 lutego 2015 r., III AUa 661/14 (LEX nr 1680024), Sąd Apelacyjny w Gdańsku w sprawie III AUa 1180/20 oraz Sąd Apelacyjny w Szczecinie w wyroku z dnia 16 maja 2019 r., III AUa 96/19 (LEX nr 2685056). W ostatnim z wymienionych orzeczeń podkreślono, że art. 74 ust. 1 ustawy z dnia 8 września 2000 r. należy odczytywać w ten sposób, że prawo do deputatu węglowego przysługuje byłym pracownikom kolejowym, którzy na podstawie właśnie tego zatrudnienia uzyskali emeryturę lub rentę, co w przypadku renty oznacza, że nabycie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w oparciu o zatrudnienie poza koleją wyklucza nabycie prawa do deputatu.

Zdaniem Sądu pytającego, na uwagę zasługuje również argumentacja przedstawiona przez Sąd Apelacyjny we Wrocławiu w wyroku z dnia 6 października 2016 r., III AUa 766/16 (LEX nr 2937493), wydanym w stanie faktycznym, w którym prawa do deputatu węglowego domagała się ubezpieczona, której przyznano prawo do renty rodzinnej po zmarłym mężu, przy czym we wcześniejszym okresie miała ona przyznane z urzędu prawo do emerytury wraz z ekwiwalentem pieniężnym z tytułu prawa do bezpłatnego węgla. Sąd Apelacyjny w powołanym wyroku podkreślił, że co prawda art. 74 ust. 1 ustawy z dnia 8 września 2000 r. przewiduje możliwość nabycia prawa do deputatu węglowego byłemu pracownikowi kolejowemu również na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, jednak przepis ten nie może być interpretowany w oderwaniu do ust. 4 i ust. 11 tego przepisu. Zgodnie bowiem z ust. 4 prawo do deputatu węglowego nie przysługuje jednak emerytowi lub renciście, jeżeli nie przysługiwało mu w okresie zatrudnienia, z tytułu którego powstało prawo do emerytury lub renty. Z kolei ust. 11 stanowi, że prawo do pobierania ekwiwalentu pieniężnego ustaje lub ulega zawieszeniu wraz z ustaniem prawa do emerytury lub renty. W świetle powyższych przepisów prawo do deputatu węglowego przysługuje zatem pracownikom pracującym na kolei. Przysługuje ono również byłym pracownikom kolejowym, którzy na podstawie właśnie tego zatrudnienia nabyli emeryturę lub rentę, tym samym nabycie prawa do renty rodzinnej po zmarłym mężu (który nie był pracownikiem kolejowym) wyklucza skuteczne przyznanie prawa do deputatu węglowego. Nie zmienia tego wcześniejsze wykonywanie pracy na kolei, gdyż jak wynika z ust. 11 omawianego przepisu, wraz z ustaniem prawa do emerytury lub renty, ustaje lub ulega zawieszeniu prawo do deputatu węglowego. Dlatego istotne jest ustalenie, czy renta rodzinna przyznana w oparciu o przepisy ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, została ustalona na podstawie zatrudnienia kolejowego i wówczas prawo do deputatu węglowego przysługuje, czy też zatrudnienia poza koleją, co uniemożliwia nabycie prawa do tego świadczenia. Jak wynikało zaś z akt sprawy III AUa 766/16 Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu, zatrudnienie ubezpieczonej na kolei ustało w dniu 25 listopada 1990 r. Po tej dacie pobierała ona rentę kolejową z tytułu niezdolności do pracy, a od dnia 16 czerwca

2007 r. przyznano jej emeryturę z urzędu zamiast renty kolejowej. Decyzją z dnia 7 sierpnia 2013 r. organ rentowy przyznał z kolei ubezpieczonej prawo do renty rodzinnej po zmarłym mężu, to jest świadczenie niemające związku z okresami pracy na kolei, bowiem mąż ubezpieczonej nie był pracownikiem kolejowym. Sąd Apelacyjny we Wrocławiu uznał w związku z tym, że niewątpliwie pobieranie tego świadczenia nie uprawniało ubezpieczonej do deputatu, tzn. nabycie prawa do tego świadczenia, w świetle art. 74 ust. 4 ustawy, sprzeciwiało się przyznaniu jej deputatu węglowego w okresie pobierania tego rodzaju renty - będącej wszak świadczeniem pochodnym od świadczeń zmarłego.

Sąd pytający zauważył równocześnie, że sytuacja nie jest już tak oczywista jak w omówionych powyżej wypadkach w sprawach o prawo do deputatu węglowego ubezpieczonych, którym przyznano emeryturę kapitałową na podstawie art. 24 emerytalnej. Sąd Apelacyjny w Białymstoku w wyroku z dnia 23 stycznia 2019 r., III AUa 730/18 (LEX nr 2669448) podkreślił bowiem, że ekwiwalent pieniężny z tytułu deputatu węglowego przysługuje każdemu byłemu pracownikowi kolei. Zatrudnienie na kolei powinno być przesłanką przyznania emerytury w tym znaczeniu, że emerytura została przyznana byłemu pracownikowi kolejowemu właśnie z tytułu zatrudnienia na kolei. Uzyskanie emerytury z tytułu zatrudnienia na kolei oznacza, że jedną z przesłanek ustalenia tego prawa, określonych przez ustawodawcę, było zatrudnienie na kolei. Dopiero wówczas można mówić, że tytułem przyznania emerytury jest zatrudnienie na kolei. Chodzi tu o sytuację, kiedy zatrudnienie na kolei jest wystarczającą przesłanką stażową do nabycia prawa do emerytury lub np. kiedy niezdolność do pracy powstała w okresie zatrudnienia na kolei lub związku z wypadkiem przy pracy na kolei czy chorobą zawodową wynikającą z zatrudnienia na kolei. Sąd Apelacyjny w Białymstoku uznał, że taka przesłanka nie miała miejsca, bowiem podstawą prawną emerytury przysługującej ubezpieczonej nie było zatrudnienie na kolei. Organ rentowy przyznał jej emeryturę kapitałową na podstawie art. 24 ustawy emerytalnej. Do ustalenia wysokości takiej emerytury staż pracy nie jest natomiast brany pod uwagę, bowiem stosownie do art. 25 i art. 26 ustawy emerytalnej podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem

podzielenia podstawy emerytury przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego. Skoro zatem brak było związku prawnego między specyfiką zatrudnienia na kolei a uzyskaniem emerytury, a także związku czasowego między zatrudnieniem na kolei a przejściem na emeryturę, to ubezpieczona nie uzyskała emerytury, której tytułem było zatrudnienie na kolei i z tego względu nie przysługiwało jej prawo do ekwiwalentu pieniężnego.

Sąd Apelacyjny w Lublinie w wyroku z dnia 20 maja 2021 r., III AUa 264/21 (LEX nr 3189039), wydanym w sprawie, która również dotyczyła ubezpieczonej pobierającej emeryturę w związku z osiągnięciem wieku emerytalnego, przyjął natomiast metodykę opierającą się na ustaleniu, że wskaźnik wysokości podstawy wymiaru przyjęty do ustalenia kapitału początkowego ubezpieczonej został w całości ustalony w oparciu o okresy pracy kolejowej. Sąd Apelacyjny ustalenie to uznał za wystarczające do stwierdzenia związku pomiędzy zatrudnieniem na kolei a nabyciem prawa do emerytury, podkreślając jednocześnie, że ubezpieczona legitymuje się również stażem pracy na kolei wymaganym przez art. 40 pkt 2 ustawy emerytalnej, niezbędnym do przyznania prawa do emerytury kolejowej. Ubezpieczona udowodniła bowiem okres składkowy i nieskładkowy wynoszący ponad 20 lat, w tym ponad 15 lat zatrudnienia na kolei. Jeśli zatem wskaźnik wysokości podstawy wymiaru przyjęty do ustalenia kapitału początkowego ubezpieczonej w całości został ustalony w oparciu o okresy pracy kolejowej, zaś okresy pracy kolejowej w wymiarze 15 lat, 8 miesięcy i 5 dni stanowiły 100% okresów składkowych przyjętych do ustalenia tego wskaźnika, to należało uznać, że wysokość emerytury ubezpieczonej została ustalona w głównej mierze z tytułu okresów pracy na kolei. Sąd Apelacyjny zgodził się przy tym z Sądem Okręgowym, że zwolnienie grupy osób nabywających prawo do emerytury na podstawie art. 24 powołanej ustawy emerytalnej z wymogu wykazania się odpowiednio długim okresem ubezpieczenia z tytułu zatrudnienia na kolei prowadziłoby do paradoksalnej sytuacji, że nawet stosunkowo krótki okres takiego zatrudnienia i pobierania w tym czasie ekwiwalentu stanowiłby o możliwości uzyskania ekwiwalentu po przejściu na emeryturę, której wysokość obliczono w oparciu o

składkę odprowadzoną w części z tego okresu, a w pozostałej części z okresu poza koleją.

Podobnie wypowiedział się Sąd Apelacyjny we Wrocławiu w wyroku z dnia 20 lutego 2019 r., III AUa 1367/18 (LEX nr 2891822). Sąd ten zanegował stanowisko Sądu pierwszej instancji, który przyjął, że skoro z ponad 30-letniego stażu ubezpieczeniowego, blisko 85% okresów składkowych i nieskładkowych są stażem wynikającym z zatrudnienia na kolei, to uzasadnia to stwierdzenie, że przyznana ubezpieczonej emerytura nie wynika wyłącznie z zatrudnienia na kolei, a zatem nie spełnia ona warunków do przyznania prawa do deputatu. Zdaniem Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu, art. 74 ustawy z dnia 8 września 2000 r. znajduje zastosowanie do wszystkich byłych pracowników kolejowych, którzy jako emeryci lub renciści uzyskali to uprawnienie w oparciu o zatrudnienie na kolei, przy czym przepis ten nie wymaga - co wynika z jego literalnego brzmienia - aby świadczenie to było „wyłącznie” pochodną zatrudnienia kolejowego. Sąd Apelacyjny miał na względzie, że ubezpieczona pracowała na kolei przez ponad 30 lat. Kapitał początkowy dla ubezpieczonej został wyliczony z lat zatrudnienia na kolei. W latach, w których pozostawała ona w zatrudnieniu na kolei, pobierała deputat węglowy. Podstawa wymiaru świadczenia emerytalnego ubezpieczonej została ustalona z okresu zatrudnienia na kolei. W tych okolicznościach za uprawnione Sąd Apelacyjny we Wrocławiu uznał stanowisko ubezpieczonej, że nabyła ona prawo do ekwiwalentu za deputat węglowy.

Sąd pytający uznał jednak, że przekonuje go stanowisko, zgodnie z którym z wykładni art. 74 ust. 1 i ust. 4 ustawy z dnia 8 września 2000 r. wynika, że zatrudnienie na kolei powinno być przesłanką przyznania emerytury w tym sensie, iż jedną z ustawowych przesłanek ustalenia prawa do tej emerytury jest właśnie zatrudnienie na kolei. Emerytura kapitałowa z art. 24 ustawy emerytalnej warunku tego natomiast nie spełnia, albowiem jej przyznanie jest niezależne od długości okresu pozostawania w ubezpieczeniu, a tym bardziej od stażu pracy na kolei.

Niemniej Sąd pytający zauważył, że nie sposób odmówić słuszności argumentom przedstawionym przez Sąd Apelacyjny w Lublinie w uzasadnieniu wyroku z dnia 20 maja 2021 r. oraz przez Sąd Apelacyjny we Wrocławiu w uzasadnieniu wyroku z dnia 20 lutego 2019 r., wiążących prawo do deputatu

węglowego z długotrwałością zatrudnienia kolejowego. Koncepcja przyjęta w tych orzeczeniach wydaje się uzasadniona zwłaszcza na gruncie spraw, w których ubezpieczony przez cały okres aktywności zawodowej pracował tylko na kolei czy też wskaźnik wysokości podstawy wymiaru jego kapitału początkowego zostaje ustalony wyłącznie z okresu zatrudnienia na kolei - jak ma to miejsce w przypadku ubezpieczonej w rozpoznawanej sprawie. Racjonalne wydaje się przyznanie prawa do deputatu węglowego osobie, która całe życie zawodowe czy też jego dużą część poświęciła pracy na kolei i w tym sensie przyznane jej świadczenie emerytalne powstało z tytułu zatrudnienia na kolei. Słabą stroną takiego toku rozumowania jest jednak kwestia ustalenia granicy długości okresów składkowych i nieskładkowych czy też poziomu wskaźnika wysokości podstawy wymiaru przyjętej do ustalenia kapitału początkowego, która uprawniałaby do stwierdzenia, że prawo do emerytury powstało z tytułu zatrudnienia na kolei. Przepisy ustawy z dnia 8 września 2000 r. nie dają podstaw do wyznaczenia takiej granicy. Nie budzi przy tym wątpliwości, że art. 74 tej ustawy nie wymaga, aby pobierana emerytura czy renta były pochodną wyłącznie zatrudnienia na kolei. Wydaje się więc, że interpretacja dokonana przez Sąd Apelacyjny w Lublinie i przez Sąd Apelacyjny we Wrocławiu ma charakter rozszerzający, co nie jest dopuszczalne na gruncie przepisów prawa ubezpieczeń społecznych, także w kontekście niezaprzeczalnej tendencji ustawodawcy do ograniczania przywilejów wynikających z wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Sąd pytający zaznaczył równocześnie, że nie odnalazł wypowiedzi Sądu Najwyższego dotyczącej analizowanego zagadnienia. Jak wynikało zaś z przedstawionej powyżej analizy, orzecznictwo sądów powszechnych nie jest jednolite. Choć bardziej przekonujące wydają się argumenty przemawiające za uznaniem, że z art. 74 ust. 1 i ust. 4 ustawy z dnia 8 września 2000 r. wynika, że zatrudnienie na kolei powinno być jedną z ustawowych przesłanek ustalenia prawa do tej emerytury (co nie dotyczy emerytury kapitałowej z art. 24 ustawy emerytalnej), to jednak także koncepcja uznająca za „zatrudnienie, z tytułu którego powstało prawo do emerytury” zatrudnienie na kolei przyjęte do okresów składkowych i nieskładkowych, w oparciu o które obliczono wskaźnik wysokości

podstawy wymiaru kapitału początkowego, nie wydaje się całkowicie pozbawiona racji.

Uwzględniając, że wyjaśnienie kwestii opisanej w przedstawionym zagadnieniu prawnym jest niezbędne dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, Sąd Apelacyjny uznał za konieczne przedstawienie Sądowi Najwyższemu tego zagadnienia prawnego do rozstrzygnięcia w trybie art. 390 § 1 k.p.c.

Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 9 marca 2022 r. na podstawie art. 174 § 1 pkt 1 k.p.c. zawiesił postępowanie w związku ze śmiercią odwołującej się W.R. Następnie postanowieniem z dnia 25 stycznia 2023 r. na podstawie art. 180 § 1 pkt 1 k.p.c. podjął postępowanie z udziałem następcy prawnego ubezpieczonej W.R. – G.R.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wstępnie Sąd Najwyższy zauważa, że przedstawione mu do rozstrzygnięcia zagadnienie spełnia kryteria zagadnienia prawnego budzącego poważne wątpliwości (istotnego zagadnienia prawnego), o którym mowa w art. 390 § 1 k.p.c. Jak wyjaśnił bowiem Sąd pytający, odwołując się do bogatego orzecznictwa sądów powszechnych, przyjęta w tym orzecznictwie wykładnia art. 74 ustawy z dnia 8 września 2000 r. rzeczywiście powoduje rozbieżność. Z uwagi na charakter świadczenia, którego dotyczy powołany przepis (deputat węglowy w formie ekwiwalentu pieniężnego), wykładnia powołanego przepisu nie może zaś być rozstrzygnięta przez Sąd Najwyższy w ramach rozpoznawania skarg kasacyjnych w sprawach o to świadczenie. Z mocy art. 398² § 2 pkt 2 k.p.c. skarga kasacyjna jest bowiem niedopuszczalna między innymi w sprawach o deputaty lub ich ekwiwalenty (por. pośród wielu postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 6 lutego 2020 r., II UK 273/18, LEX nr 3017793; z dnia 29 kwietnia 2021 r., I USK 140/21, LEX nr 3252659 oraz z dnia 27 kwietnia 2022 r., I USKP 98/21, LEX nr 3369278 i powołane tam orzecznictwo).

Sąd Najwyższy przypomina w związku z tym, że w myśl art. 74 ust. 1 ustawy z dnia 8 września 2000 r. byłemu pracownikowi kolejowemu pobierającemu emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy, przyznana na podstawie

przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników kolejowych i ich rodzin lub przepisów ustawy z dnia 12 czerwca 1975 r. o świadczeniach z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych albo przepisów ustawy emerytalnej, a także członkom rodziny tego pracownika pobierającym po nim rentę rodzinną przyznaną na podstawie wymienionych przepisów, przysługuje prawo do deputatu węglowego w ilości 1800 kg węgla kamiennego rocznie, w formie ekwiwalentu pieniężnego. Zgodnie z art. 74 ust. 4 powołanej ustawy prawo do deputatu węglowego nie przysługuje jednak emerytowi lub renciście, jeżeli nie przysługiwało mu w okresie zatrudnienia, z tytułu którego powstało prawo do emerytury lub renty.

Łączne odczytanie obu cytowanych przepisów musi prowadzić do wniosku, że pierwszy z nich określa pozytywne przesłanki nabycia prawa do deputatu węglowego w formie ekwiwalentu pieniężnego, którymi są bycie byłym pracownikiem kolejowym i równoczesne pobieranie emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy przyznanych na podstawie wymienionych tam przepisów (a nadto bycie członkiem rodziny takiego byłego pracownika uprawnionym do renty rodzinnej), drugi zaś przesłankę negatywną, wykluczającą prawo do wymienionego świadczenia, którą jest nieprzysługiwanie prawa do deputatu w okresie zatrudnienia, z tytułu którego powstało prawo do emerytury lub renty. Wątpliwości interpretacyjne Sądu pytającego budzi przy tym zwłaszcza końcowa regulacja art. 74 ust. 4 z dnia 8 września 2000 r., to jest użyty tam zwrot „w okresie zatrudnienia, z tytułu którego powstało prawo do emerytury lub renty”. Sąd ten trafnie zauważa bowiem, że takie wątpliwości nie występują w odniesieniu do sytuacji, w której emerytowi lub renciście w okresie zatrudnienia nie przysługiwało prawo do deputatu, wobec czego nie mógł go nabyć z chwilą przejścia na emeryturę lub rentę.

Interpretacja zwrotu „w okresie zatrudnienia, z tytułu którego powstało prawo do emerytury lub renty” z użyciem reguł gramatycznych *prima facie* daje – zdaniem Sądu Najwyższego – podstawę do przyjęcia, że zwrot ów oznacza powiązanie uprawnień do deputatu węglowego w formie ekwiwalentu pieniężnego z posiadaniem prawa do świadczenia emerytalno-rentowego (opartego na przepisach ustaw wymienionych w art. 74 ust. 1), ale tylko takiego, którego źródłem (przesłanką nabycia) jest zatrudnienie w podmiocie wypłacającym swoim pracownikom ów ekwiwalent, to jest na kolei, gdyż tylko tam (a nadto w zakładach

objętych przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 1981 r. w sprawie szczególnych przywilejów dla pracowników górnictwa – Karta górnika, Dz.U. z 1982 r. Nr 2, poz. 13 ze zm.) był on wypłacany. Potwierdzeniem takiego kierunku wykładni musi być zwłaszcza posłużenie się przez ustawodawcę stwierdzeniem „z tytułu którego”. Chodzi więc o osoby, dla których tytułem nabycia prawa do emerytury lub renty jest zatrudnienie na kolei. Z drugiej jednak strony może być uznane za niejasne, dlaczego ustawodawca posłużył się w art. 74 ust. 1 ustawy z dnia 8 września 2000 r. pojęciem „byłego pracownika kolejowego”, a nie pojęciem emeryta lub rencisty uprawnionego do renty z kolei bądź emerytury kolejowej lub renty kolejowej. Świadczenia te zostały wszak określone w przeszłości w dekrecie z dnia 19 stycznia 1957 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników kolejowych i ich rodzin, jednolity tekst: Dz.U. z 1958 r. Nr 55, poz. 273, ustawie z dnia 23 stycznia 1968 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników kolejowych i ich rodzin, Dz.U. Nr 3, poz.10, a następnie w ustawie z dnia 28 kwietnia 1983 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników kolejowych i ich rodzin, Dz.U. Nr 23, poz. 99 ze zm. i nadal przysługują osobom do nich uprawnionym w okresie obowiązywania ustawy emerytalnej, na podstawie art. 180 tej ustawy, przy czym jeśli chodzi o emeryturę kolejową, to ustawa emerytalna też przewiduje ją dla ubezpieczonych urodzonych przed dniem 1 stycznia 1949 r. (art. 40 i następne ustawy) oraz dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1949 r., a przed dniem 1 stycznia 1969 r., jeśli warunki do uzyskania tego świadczenia spełnili do dnia 31 grudnia 2008 r. (art. 50 ustawy). Kwestię tę trafnie wyjaśnił jednak Sąd Najwyższy w uzasadnieniu uchwały z dnia 11 stycznia 2011 r., I UZP 4/10 (OSNP 2011 nr 11-12, poz. 157), stwierdzając, że podział uprawnionych na pracowników i byłych pracowników oznacza, że można być albo pracownikiem, albo byłym pracownikiem. Inaczej rzecz ujmując, nie można należeć do obu grup równocześnie. Posłużenie się przez ustawodawcę zwrotem „były pracownik” jest także uzasadnione tym, że w dniu wejścia w życie ustawy (1 stycznia 2001 r.) określenie „emeryt” oznaczało zawsze osobę będącą byłym pracownikiem, gdyż zgodnie z obowiązującym wówczas art. 103 ust. 2a ustawy o emeryturach i rentach z FUS prawo do emerytury mogło zostać zrealizowane dopiero po rozwiązaniu stosunku pracy. Na tej podstawie można stwierdzić, że „byłym pracownikiem”

pobierającym emeryturę jest tylko ten emeryt, który nie jest jednocześnie pracownikiem. Wynika też z tego, że podjęcie pracowniczego zatrudnienia w PKP SA oznacza brak ustawowej przesłanki prawa do deputatu. W tej sytuacji prawo to ustaje.

Zdaniem Sądu Najwyższego w obecnym składzie, użycie w art. 74 ust. 1 ustawy z dnia 8 września 2000 r. zwrotu „byłemu pracownikowi kolejowemu pobierającemu emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy” ma zatem tylko takie znaczenie, że ogranicza krąg uprawnionych wyłącznie do takich emerytów i rencistów kolejowych (osób pobierających te świadczenia), którzy nie są równocześnie pracownikami kolejowymi (nie pozostają w zatrudnieniu na kolei). Inaczej rzecz ujmując, ustawodawca wprowadził w omawianym przepisie dodatkowy warunek, którego nie przewidywały wcześniejsze regulacje dotyczące zaopatrzenia emerytalnego pracowników kolejowych. Te bowiem posługiwały się pojęciami osób pobierających z kolei renty (art. 32 ust. 1 dekretu z dnia 19 stycznia 1957 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników kolejowych i ich rodzin), osób pobierających z kolei emerytury lub renty (art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 23 stycznia 1968 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników kolejowych i ich rodzin) i emeryta lub rencisty pobierającego kolejową emeryturę lub kolejową rentę (art. 18 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 28 kwietnia 1983 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników kolejowych i ich rodzin), a więc nie przewidywały pozbawienia uprawnień do deputatu lub jego ekwiwalentu w przypadku podjęcia zatrudnienia w okresie pobierania świadczeń emerytalno-rentowych.

Przyjętej wcześniej wykładni sformułowania „w okresie zatrudnienia, z tytułu którego powstało prawo do emerytury lub renty” nie sprzeciwia się również to, że ustawodawca w art. 74 ust. 4 ustawy z dnia 8 września 2000 r. nie nawiązał wprost do przepisów określających warunki nabycia prawa do świadczeń kolejowych, w których obok okresów zatrudnienia na kolei wymienia się także okresy równorzędne i zaliczalne do okresów zatrudnienia na kolei. Z jednej strony, ustawodawcy zapewne chodziło bowiem o zbiorcze potraktowanie wszystkich okresów zatrudnienia wymienionych w art. 43-45 ustawy emerytalnej, a wcześniej w dekrete i kolejnych ustawach o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników kolejowych, łącznie stanowiących tytuł do ubiegania się o prawo do emerytury lub

renty kolejowej, zwłaszcza że art. 74 ust. 3 ustawy z dnia 8 września 2000 r. przewiduje prawo do deputatu także dla tych emerytów i rencistów, którzy pobierają emeryturę lub rentę z tytułu zatrudnienia w okresach równorzędnych z okresami zatrudnienia na kolei, oraz dla osób, którym przyznano kolejową emeryturę lub rentę w drodze wyjątku. Z drugiej zaś strony, omawiane sformułowanie stanowi przecież powtórzenie *in extenso* sformułowań użytych w powołanych wcześniej art. 32 ust. 1 dekretu z dnia 19 stycznia 1957 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników kolejowych i ich rodzin, art. 22 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 23 stycznia 1968 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników kolejowych i ich rodzin oraz art. 18 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 28 kwietnia 1983 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników kolejowych i ich rodzin, które przewidywały analogiczne świadczenia, ale jedynie dla emerytów i rencistów kolejowych. Zastosowanie reguł wykładni systemowej, funkcjonalnej oraz historycznej potwierdza zatem, że zwrot „w okresie zatrudnienia, z tytułu którego powstało prawo do emerytury lub renty” należy rozumieć w ten sposób, że chodzi w nim o emerytów i rencistów kolejowych, to jest takich, którym prawo do świadczeń emerytalno-rentowych przyznano po spełnieniu przez nich warunku legitymowania się odpowiednim okresem zatrudnienia na kolei wraz z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresu zatrudnienia na kolei. Prawo do deputatu węglowego w formie ekwiwalentu pieniężnego przysługuje więc emerytowi lub renciście tylko wówczas, gdy jego prawo do emerytury powstało z tytułu zatrudnienia, w ramach którego przysługiwało mu prawo do takiego deputatu, to jest zatrudnienia na kolei.

Systemowym potwierdzeniem przyjętego wcześniej kierunku wykładni jest również umiejscowienie art. 74 ustawy z dnia 8 września 2000 r. w rozdziale przepisy przejściowe i końcowe, które podkreśla czasowy charakter tej regulacji powiązany z również ograniczoną czasowo możliwością ubiegania się o emeryturę kolejową, o czym była już mowa. Problem ten ma zresztą szersze znaczenie. Jest bowiem związany z procesem stopniowego wygaszania dotychczasowych uprawnień emerytalnych (oraz dodatkowych przywilejów przysługujących niektórym grupom zawodowym) na rzecz jednolitego, powszechnego systemu. Proces ten jest zaś w pełni akceptowany zarówno o orzecznictwie, jak i w doktrynie prawa ubezpieczeń społecznych (por. szerzej na ten temat wyroki Trybunału

Konstytucyjnego: z dnia 22 czerwca 1999 r., K. 5/99, OTK ZU 1999 nr 5, poz. 100, z dnia 4 stycznia 2000 r., K. 18/99, OTK ZU 2000 nr 1, poz. 1 oraz K. 1/00, OTK 2000 nr 6, poz. 185 oraz wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 16 czerwca 2011 r., III UK 217/10, LEX nr 950438 i z dnia 26 kwietnia 2016 r., I UK 151/15, LEX nr 2050671).

W ramach wykładni systemowej należy podkreślić i to, że art. 74 ust. 1 ustawy z dnia 8 września 2000 r. jako osoby uprawnione do deputatu węglowego w formie ekwiwalentu pieniężnego wymienia jedynie byłych pracowników kolejowych pobierających emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy, przyznaną na podstawie przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników kolejowych i ich rodzin lub przepisów „starej” ustawy wypadkowej (obowiązującej jeszcze w czasie uchwalania ustawy). Wymienia też wprawdzie osoby pobierające emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy na podstawie ustawy emerytalnej, jednakże przy wzięciu pod uwagę zastrzeżenia wynikającego z art. 74 ust. 4 dotyczącego „zatrudnienia, z tytułu którego powstało prawo do emerytury lub renty”, a nadto powołanego wcześniej art. 74 ust. 3, odwołanie do przepisów ustawy emerytalnej należy ograniczyć wyłącznie do tych, które regulują prawo do emerytury kolejowej.

Warto także zwrócić uwagę na funkcjonalny aspekt deputatu węglowego w formie ekwiwalentu pieniężnego, o którym mowa w art. 74 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 8 września 2000 r. Zgodnie z art. 74 ust. 5 tej ustawy świadczenie to nie ma bowiem charakteru ubezpieczeniowego i w związku z tym nie stanowi elementu emerytury lub renty, gdyż jest wprawdzie wypłacane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w dwóch terminach wraz z wypłatą emerytury lub renty: w marcu – za okres od 1 stycznia do 30 czerwca i we wrześniu – za okres od 1 lipca do 31 grudnia każdego roku, ale pochodzi z dotacji celowej z budżetu państwa. Ustawodawca zdecydował zatem, w ramach komercjalizacji, restrukturyzacji i prywatyzacji przedsiębiorstwa państwowego PKP, o przejęciu w stosunku do byłych pracowników kolejowych pobierających emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy obowiązku wypłaty tego świadczenia, skoro nie zostało ono przewidziane (tak jak we wcześniejszych ustawach zaopatrzeniowych) w przepisach ustawy emerytalnej regulujących uprawnienia do emerytury kolejowej.

Przedstawione wyżej rozważania należy odnieść do emerytury, o której mowa w art. 24 (i następnych) ustawy emerytalnej. Trzeba w związku z tym podkreślić, że prawo do tej emerytury (w odróżnieniu od emerytury kolejowej na przykład przyznanej na podstawie art. 40 powołanej ustawy) nie „powstaje” z tytułu jakiegokolwiek zatrudnienia, w tym zatrudnienia na kolei, lecz wyłącznie po spełnieniu warunku osiągnięcia wieku emerytalnego, wynoszącego obecnie co najmniej 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn (z zastrzeżeniem art. 46, art. 47, art. 50, art. 50a, art. 50e i art. 184). Wprawdzie ustalenie jej wysokości następuje przez uwzględnienie składek na ubezpieczenia społeczne, także tych, które zostały opłacone w okresie zatrudnienia, również zatrudnienia na kolei, oraz kapitału początkowego, w ramach którego może być wzięte pod uwagę zatrudnienie na kolei, jednakże nie oznacza to, że prawo do tego świadczenia nabywa się „z tytułu zatrudnienia”. Emerytura z art. 24 ustawy emerytalnej może być bowiem przyznana również ubezpieczonemu, który nie legitymuje się jakimkolwiek okresem zatrudnienia, gdy wykaże opłacenie składek ubezpieczeniowych z innego tytułu. Treścią ryzyka emerytalnego realizowanego na podstawie tego przepisu jest zaprzestanie pracy po osiągnięciu wieku emerytalnego. Osiągnięty przed nabyciem prawa do tej emerytury staż ubezpieczeniowy ma zaś wpływ tylko na wysokość świadczenia. O emeryturze, do której prawo powstaje „z tytułu zatrudnienia” można natomiast mówić jedynie w odniesieniu do świadczenia zabezpieczającego ryzyko „długotrwałego zatrudnienia pozwalającego na zejście z rynku pracy”, a świadczenie emerytalne jest w takiej sytuacji świadczeniem „wypracowanym odpowiednio długim stażem pracy (por. D. E. Lach, Adekwatność systemu emerytalnego a ryzyko emerytalne - przyczynek do dyskusji, Ubezpieczenia społeczne. Teoria i praktyka nr 1/2018). Taką emeryturą jest na przykład emerytura kolejowa, ale także emerytura górnicza oraz emerytura w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, lecz z całą pewnością nie emerytura z art. 24 ustawy emerytalnej.

Konkludując, Sąd Najwyższy stoi na stanowisku, że osobie pobierającej emeryturę z art. 24 ustawy emerytalnej nie przysługuje prawo do deputatu węglowego w formie ekwiwalentu pieniężnego, o którym mowa w art. 74 ustawy z dnia 8 września 2000 r.

Końcowo Sąd Najwyższy zauważa i to, że analogiczne stanowisko zostało przyjęte w uchwale z dnia 6 grudnia 2022 r., III UZP 7/22 (LEX nr 3438211).

Kierując się przedstawionymi motywami oraz opierając się na podstawie art. 390 k.p.c., Sąd Najwyższy podjął uchwałę jak w sentencji.

M.G.

[ms]